

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

Pr. 69/01.03.18
CPS

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1903 din 22.05 2018
La nr. 69 din 01 martie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Anexă:

Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

Ex: D. Galamaga
Tel: 022 257-421

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>683</u>
" <u>d3</u> "	<u>03</u> 20 <u>18</u>
Ora	_____

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/4873 din 21.03.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355/23.12.2005 (art.1 alin.(1), art.34/2)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*

- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Autorii proiectului nu au asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată omiterea unei etape esențiale ale procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor, statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Textul proiectului supus expertizei anticorupție și nota informativă aferentă acestuia au fost remise Centrului Național Anticorupție la data de 03.03.2018, însă a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la data de 01.03.2018, nefiind asigurat termenul legal de 10 zile lucrătoare pentru ca părțile interesate să-și expună opiniile, comentariile și recomandările pe marginea acestuia.

Prin urmare, având în vedere că autorii nu au asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării, precum și faptul că nu au respectat termenul de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea recomandărilor pe marginea proiectului, se constată respectarea parțială a rigorilor de transparență decizională.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă, autorul susține că: „*Proiectul este elaborat în scopul excluderii unor abuzuri în domeniul salarizării și reglementării legale ale salarizării angajaților altor autorități publice, bugetul cărora este aprobat de Parlament, de Guvern sau au un buget autonom.*”

Analizând normele elaborate, se stabilește că prin proiect se propune modificarea și completarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355-XVI din 23.12.2005. În acest context, se propune salarizarea angajaților altor autorități publice, bugetul cărora este aprobat de Parlament, Guvern sau au un buget autonom, să fie efectuată în conformitate cu Legea salarizării nr.847-XV din 14.02.2002 și cu regulamentele interne aprobate. Totodată, se stabilește ca salariile conducătorilor altor autorități publice, bugetul cărora este aprobat de Parlament, Guvern sau au un buget autonom, să nu depășească 95% din salariul lunar al persoanelor cu funcții de demnitate publică de competența cărora este numirea acestora. O altă normă, se referă la mărimea maximă a premiilor pentru angajații altor autorități publice, bugetul cărora este aprobat de Parlament, Guvern sau au un buget autonom, să nu poată depăși cuantumul a 6 salarii lunare de bază.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului servesc scopului declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele angajaților și a conducătorilor din cadrul altor autorități publice,

bugetul cărora este aprobat de Parlament, de Guvern sau au un buget autonom de a stabili modul, condițiile de salarizare și mărimile salariilor acestora, precum și mărimea maximă a premiilor.

Prin urmare, se consemnează că prevederile proiectului nu sunt în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

În nota informativă autorul relevă concis scopul proiectului, identifică și enumără autoritățile publice asupra cărora se vor aplica prevederile proiectului și evidențiază noile prevederi ale proiectului. Cu toate acestea, autorul nu prezintă informații cu privire la condițiile ce au impus elaborarea proiectului, date concrete privind necesitatea implementării proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări și efectele sociale, economice și de altă natură a realizării proiectului.

Prin urmare, se stabilește că argumentele prezentate în nota informativă nu justifică pe deplin soluțiile proiectului, prin prisma rigorilor art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

În nota informativă, autorul relevă că: *„Propunerile respective vor duce la diminuarea cheltuielilor bugetare."*

Astfel, se constată că implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și

în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]
g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;
h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează salarizarea agenților publici din cadrul altor autorități publice, bugetul cărora este aprobat de către Parlament, Guvern sau au un buget autonom, de a stabili un anumit plafon de salarizare și de acordare a premiilor.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege supus expertizei anticorupție are drept scop modificarea și completarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355-XVI din 23.12.2005. În acest sens, se propune excluderea unor abuzuri în domeniul salarizării și reglementării legale ale salarizării angajaților altor autorități publice, bugetul cărora este aprobat de Parlament, Guvern sau au un buget autonom (Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Autoritatea Aeronautică Civilă, Comisia Națională a Pieței Financiare, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, precum și alte autorități).

La modul concret, se propune salarizarea angajaților altor autorități publice, bugetul cărora este aprobat de Parlament, Guvern sau au un buget autonom în conformitate cu Legea salarizării nr.847-XV din 14.02.2002 și cu regulamentele interne aprobate, precum și instituirea mărimii maxime a premiilor ce nu poate depăși cuantumul a 6 salarii lunare de bază. Totodată, se stabilește ca salariile conducătorilor altor autorități publice, bugetul cărora este aprobat de Parlament, Guvern sau au un buget autonom, să nu depășească 95% din salariul lunar al persoanelor cu funcții de demnitate publică de competența cărora este numirea acestora.

Autorii respectă parțial rigorile de transparență decizională. Nota informativă nu justifică pe deplin soluțiilor proiectului. Interesele promovate sunt conforme interesului public.

Factori de risc și riscuri de corupție nu au fost identificați.

21.03.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Dorina GALAMAGA, Inspector superior